

NYTT SYKEHUS: Mandag 2. november åpner Sykehuset Østfold Kalnes. Da får de fødende igjen tilbud om bruk av lystgass.

FOTO: SYKEHUSET ØSTFOLD

Fjernet tilbudet i Fredrikstad på grunn av arbeidsforholdene

Kan igjen tilby lystgass til fødende

Når Kalnes sykehus åpner mandag 2. november får fødende igjen tilbud om å bruke lystgass.

KALNES SYKEHUS

TRINE URSTAD
trine.urstad@moss-avis.no

De er vi selvsagt veldig glade for, det er et enkelt og godt smertelindrende tilbud for fødende, sier Eirin Paulshus, avdelingsjef for barneavdelingen og konstituert avdelingsjef for kvinneklinikken til Moss Avis.

I mai i fjor stanset Sykehuset Østfold bruken av lystgass i Fredrikstad. Årsaken var at målinger gjort på fødestuene viste for høy konsentrasjon av gassen, noe som kan utgjøre en helsefare for ansatte som blir utsatt for gassen over lang tid.

Det var det mange som reagerte på. Yvonne Ringnes Nilsen var høygravid da sykehuset opplyste at de ikke lenger ville tilby lystgass. Hun hadde planer om en naturlig fødsel med lystgass, men skrev i et lesebrev til Moss Avis at hun var oppgitt, lei seg og provosert.

Hun var ikke alene. Paulshus sier til Moss Avis at mange

kvinne har klaget på at lystgassen ble tatt vekk.

- Vi merket også at færre kvinner valgte å føde hos oss på grunn av dette. Spesielt gjelder det svenske kvinner, som bor nærme grensen, og som søkte seg til oss da det er fritt sykehusvalg. Men fordi tilbudet om lystgass ble tatt vekk, valgte de andre sykehus, sier hun.

Ringnes Nilsen fødte naturlig på sykehuset i Fredrikstad i fjor høst og forteller om en veldig fin opplevelse og god behandling.

- Nå skal det sies at jeg hadde en rask og grei fødsel, men det er det ikke alle som har. Det er uheldig dersom noen har opplevd redsel i forkant av føde-

len som følge av at lystgassen ble fjernet. Størst skadelidende er trolig de som har hatt god nytte av lystgass tidligere og som ikke har fått tilbudet nå, sier hun.

At tilbudet nå kommer tilbake på det nye sykehuset ser hun positivt på.

- Jeg er glad de innfører lystgass som smertelindringstilbud igjen. Det er smertefullt å føde og i en fødselssituasjon er man til tider desperat etter smertelindring. Da synes jeg det er uheldig at noen i denne korte perioden har måttet ty til epidural som følge av at de ikke har hatt lystgass tilgjengelig.

Nytt apparat

2. november åpner sykehuset

på Kalnes, hvor ni fødestuer står klare. Avdelingsjefen for barneavdelingen og kvinneklinikken forklarer at det er apparatet til lystgassen og ventilasjonen i rommene, som gjør at sykehuset igjen kan tilby lystgass.

- Ved bruk av lystgass er det viktig at jordmor instruerer den fødende i riktig bruk av masken. Når den fødende har pause mellom riene, og ikke benytter seg av lystgassen, vil hun fortsatt ha rester av denne i utåndingen rett etterpå. De nye maskene har et dobbelt maskesystem som sikrer bedre avtrekk, og bedrer derfor arbeidsmiljøet, forklarer Paulshus.

Nytt vietnamesisk spisested i Moss

Fredag var det duket for enda et serveringssted i Moss.

JON GRAN
jon-gran@moss-avis.no

Stedet heter Chillis og ligger i Prinsens gate midt i sentrum. Bak serveringsstedet står det vietnamesiske søskenparet Khanh Bui, begge med samme navn; det bare uttales litt ulikt, får vi vite.

Det har tatt halvannet år å få lokalene på plass fordi man har hatt andre ting å gjøre. Nå er imidlertid alt på stell for det som skal være et sted hvor det lages ekte vietnamesiske retter.

- Vi er de eneste i Østfold som tilbyr xau xiu, ekte vietnamesisk bagget, samt bun cha gio som er risnudler og vårruller med grønnsaker og fis-

NYTT TILBUD: Chillis i Prinsens gate i Moss.

FOTO: JON GRAN

kesaus, og ikke minst en tradisjonell vietnamesisk pho; dvs. nudelsuppe med oksekraft, forteller søskenparet.

Lokalene ser små ut fra utsiden, men vel inne kan stedet også by på sitteplasser.

Innehaverne av Chillis tror for øvrig at takeaway vil være det som folk flest vil komme til å gå for.

Vil legge ned «skryte-fengsel»

Justisminister Anders Anundsen (Frp) skrotet av en ny avdeling ved Oslo fengsel i den berømte skrytevideoen fra august. Nå blir avdelingen trolig lagt ned, skriver Dagbladet.

- Det er et enormt behov for lukkede fengselsplasser i Norge. Regjeringen er opptatt av å bygge nye fengselslokasjoner i eksisterende lokaler. Her i Oslo fengsel fant vi en fritidsavdeling som kunne gjøres om til 20 nye lukkede plasser. Det skjedde veldig fort, sier Anundsen i videoen foran Oslo fengsel.

Deretter blir assisterende leder Tom Engebretsen i Oslo

fengsel intervjuet og bekrefter at den nye avdelingen er blitt veldig bra.

Likevel er planen at hele avdeling A, som inkluderer de 20 nye plassene, legges ned. Det går fram av statsbudsjettet som ble lagt fram denne uken. Årsaken er at bydelsoverlegen er kritisk til forholdene i fengselet.

- Han kan komme til å si at vi må stenge, så vi har allerede bygget ut Ullersmo og Eidsberg for å være klare når plassene ved Oslo fengsel avdeling A ikke lenger er der, sier statssekretær Vidar Brein-Karlson (Frp) til Dagbladet. (©NTB)

Svalbard håper på å få mer turisme

Svalbard-samfunnet strever med å finne veien videre med en kuldrift i krise. Mange setter sin lit til at turistnæringen kan utvikles.

- Oppsigelsene i Store Norske vil trolig medføre en befolkningsreduksjon på 20-25 prosent. Det vil selvsagt ramme barer, restauranter, butikker, attraksjoner og kanskje også flytrafikken, sier reiselivssjef Ronny Brunvoll i Visit Svalbard i Longyearbyen. Midt i usikkerheten gleder Brunvoll seg over økningen i antall turister.

- Det har vært et godt år så langt, med en vekst på 8 prosent i kommersielle overnat-

tinger i årets første måneder.

Økningen i snitttemperaturen i Arktis har vært omtrent det dobbelte av endringene i resten av verden. Det er blitt mer åpent hav, og isbreene er blitt mindre. Bilder av isbjørn som klamrer seg til små isflak vekker uro verden rundt. Svalbardguider forteller at mange har fått øynene opp for at den unike naturen er under press.

- Mange sier de ønsker å komme til Svalbard for å oppleve naturen for den kanskje endres dramatisk. De er opp-tatt av klimaendringene, sier guiden Runa Solvang som jobber for Basecamp Spitsbergen i Longyearbyen. (NTB)

NY OG BEDRE: Med denne masken kan den fødende få lystgass uten at de ansatte blir utsatt for gassen. **FOTO: SYKEHUSET ØSTFOLD**

GLAD: Yvonne Ringnes Nilsen er glad det igjen blir tilbudt lystgass til fødende på Kalnes. Selv måtte hun føde uten. **FOTO: PRIVAT**

Svært positiv

Politisk leder i Den norske jordmorføreningen, Kirsten Jørgensen, sier til Moss Avis at hun er glad for at kvinner i Østfold nå får tilbake lystgass som smertelindrende tilbud på det nye sykehuset.

- Lystgass, og spesielt de nye apparatene, har jeg bare gode erfaringer med, sier Jørgensen, som har vært jordmor i 30 år og selv født fire barn, hvor hun kun brukte lystgass.

- Lystgass har ingen negativ effekt på barnet og tar vekk toppen av smertene for mor. Min erfaring er også at mor får fokus litt vekk fra smertene når hun må konsentrere seg for å puste inn i masken, og pust er som kjent en veldig viktig del

Jeg er glad de innfører lystgass som smertelindringstilbud igjen
YVONNE RINGNES NILSEN

av en fødsel, sier Jørgensen.

Jørgensen jobber som jordmor på Harstad sykehus. Også der fjernet de tilbudet en periode, av samme årsak som i Fredrikstad.

- Det var heldigvis kun en liten periode vi ikke kunne tilby det og det var uten tvil et stort savn for dem som ikke kunne bruke det. Vi merket også at flere måtte ty til epidural.

- Epidural er bra for dem som trenger det, men det krever en helt annen overvåking og er en større inngripen i en fødsel enn lystgass. Selv prøver jeg alltid å få moren til å bruke lystgass og andre smertelindrende tilbud før vi eventuelt ender opp med epidural, sier hun.

Flere norske sykehus tilbyr ikke lystgass til de fødende, fordi konsentrasjonen av gassen på fødestuene er for høye. Jørgensen håper flere tar i bruk de nye apparatene.

- Vi er veldig fornøyde med det og jeg mener at lystgass bør være et tilbud til alle fødende, sier hun.